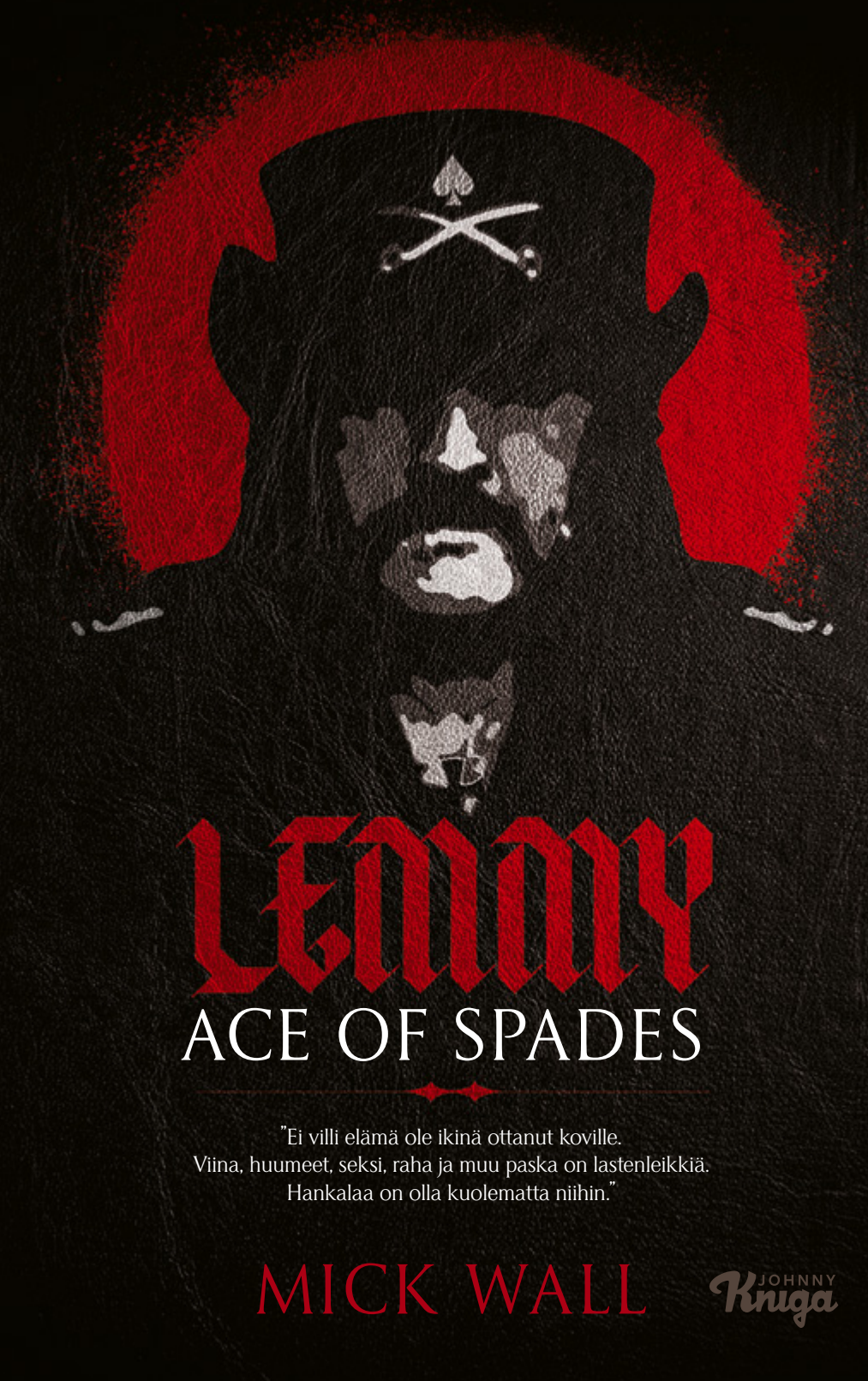

LEMMY

ACE OF SPADES

"Ei villi elämä ole ikinä ottanut koville.
Viina, huumeet, seksi, raha ja muu paska on lastenleikkiä.
Hankalaa on olla kuolematta niihin."

MICK WALL

JOHNNY
Kniga

MICK WALL

LEMMY

ACE OF SPADES

Suomentanut Petri Silas

JOHNNY
Kniga

Alkuteos Lemmy – The Definitive Biography

Copyright © Wallwrite

The right of Mick Wall to be identified as the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patent Act 1988.

First published by Orion Publishing Group, London

Johnny Kniga

imprint of Werner Söderström Corporation

PL 314 (Korkeavuorenkatu 37), 00101 Helsinki

www.kirja.fi

www.johnnykniga.fi

Suomentanut Petri Silas

ISBN 978-951-0-41959-5

Painettu EU:ssa.

Lemmylle.

Voitto tai tappio oli se ja sama hänelle.

Sisälllys

Näytänkö sinusta kipeältä? 9	
Vahtaaja 23	
Jumalauta 49	
Kipparit 82	
Kolme amigoa 118	
Ässä hihasta 153	
Kukaan ei ole täydellinen 179	
Kuoleman tappama 212	
Kuolleen miehen käsi 251	
En oo koskaan juonu maitoa 290	
 Lähteet ja taustamateriaalit 325	
Lemmy Härmässä – suomentajan jälkisanat 327	
Hakemisto 335	

Näytänkö sinusta kipeältä?

Lemmy sytytti savukkeen, puhalsi ensisavut kasvoilleni ja muotoili asian näin: ”Synnyin aamukahdeksalta. Perheen ainoa lapsi. Isä häipyi, kun olin kolmen kuukauden ikäinen. Näkeehän sen, mistä syystä! Hän oli Englannin kirkon pappi ja toimi sodassa Kuninkaallisten ilmavoimien sotilaspastorina.” Lemmyn äiti oli ”jonkun aikaa töissä kirjaston tiskillä, sitten sairaanhoitajana tuberkuloosiparantolassa.” Asiakkaina oli lähinnä raskaana olevia naisia, joilla oli tubi ja epämuodostuneita lapsia. ”Yhdelläkin muksulla oli petolinnun nokka keskellä naamaa. Ihan vitun karmaisevaa! Lopulta hän ei kestänyt enää ja lopetti ne hommat.”

Pyysin miestä jarruttamaan. ”Etenet liian vauhdikkaasti”, valitin.

”Tai sitten sinä käyt liian hitaalla”, hän livautti.

Ankea perusbrittiläinen iltapäivä veteli viimeisiään. Olimme hänen hotellihuoneessaan Lontoossa, ja marraskuinen sade ruoski ulkona katuja. Elettiin 1990-luvun loppua. Uusi vuosisata odotteli jo ovella, ja minä olin hiljan lopettanut

Lemmyn tiedotushommien tekemisen ja palannut musajournalismin pariin. Minulle oli kerrottu, vähän salaa, että mies oli vakavasti sairas. Sairaalassa oli kuulemma vietetty aikaa, ja nyt mentiin jo aivan kalkkiviivoilla. Niinpä oli päätetty, että minä haastattelisin Lemmyä oikein huolella. Järjestäisimme useita monen tunnin istuntoja, jotta hänen elämäntarinansa saataisiin talteen ennen kuin on liian myöhäistä. Olin jututtanut äijää vuosien saatossa lukuisia kertoja ja niin tulisin vielä vastaisuudessakin tekemään. Virallisempien juttutuokioiden lisäksi olimme totta kai keskustelleet kymmeniä kertoja keikojen yhteydessä tai joissakin juhlissa siellä täällä. Baareissa ja hotellihuoneissa eri puolilla maailmaa.

Vaan ei silti kertaakaan niin kuin nyt. Kun lopulta panimme pillit pussiin, oltiin jo tanakasti pikkutunneilla. Minä olin valmis kaatumaan sänkyyn, Lemmy taas oli valmis lähemään radalle. Minun oli määrä litteroida haastattelunauhat, joita oli kertyi tuntitolkulla, ja saattaa hanke loppuun. Niin en kuitenkaan tehnyt. Viikot vierivät, Lemmy ei menehtynyt ja minunkin elämäni meni eteenpäin. Tallenteet kulkivat muutaman seuraavan vuoden mukanani missä ikinä reissasinkin. Kunnes lopulta käärin hihani ja aloin työstää tätä kirjaa.

Ja sitten Lemmy otti ja kuoli, mikä ällistyi minua, vaikka oli hyvin tiedossa, että hän on vakavasti sairas. Olin itse asiassa juuri saanut purettua haastattelut, kun uutinen saavutti minut. Meidän oli ollut määrä jutella taas joulun alla. Mutta kun hän oli sairas ja syntymäpäiväkin kohta tulossa, ajattelin meidän voivan odottaa uuden vuoden puolelle. Ja...

Kun olin koputtanut hänen hotellihuoneensa oveen sinä päivänä, hän kiinnitti välittömästi avatessaan huomionsa siihen, miten vakava naamaltani olin. "Voi perse", Lemmy

murahti. "Anna kun arvaan. Joku on kertonut, että heidän pian veivini. Eikö vain? No, arvaa mitä? Paskapuhetta!"

Oliko kuitenkin totta, että hän oli ollut kipeänä? "No, se pätkä on totta." Entä sairaalassa? "Joo, olen. Vähän aikaa Saksassa. Mutta se oli väärä hälytys."

Kasvoilleni hiipi varmasti epäilyksen häivä, koska seuraavaksi hän osoitti pöydällä seisovaa viskipulloa ja tokaisi: "Kuule. Teehän tuosta paukku ja istu alas. Näytänkö sinusta kipeältä?"

Kysymys oli täysin epäreilu, koska Lemmy oli näyttänyt yhtä paskalta ja puolikuolleelta suurimman osan kaikista niistä vuosista, jotka olin hänet tuntenut. Ainoa poikkeus oli se 1990-luvun alun vaihe, kun hän muutti Los Angelesiin ja yllättäen päivettyi. Ja esiintyi toisinaan julkisestikin uimahoussuissa. Samoihin aikoihin hänet nähtiin hetken peräti ilman pulisonkeja ja viiksiäkin. Tuolloin mies myös jutteli, vain puollittain vitsaillen, "tekevänsä jotain" harveneille hiuksilleen. Losin tarjontaan kun kuulemma kuului "alan uusin teknologia".

Pian vallattomat karvat palasivat nenän alle ja leukaluun liepeille, tosin mustiksi värjättyinä, ja hän alkoi pitää päässään hattua. Moni huokaisi helpotuksesta, koska Lemmy ei ollut sellainen rocktähti, jonka kukaan olisi halunnut nähdä jonkun Hollywoodin imagokonsultin "uudistuksen" jälkeen.

Tämän hän myös vahvisti minulle omin sanoin tuona päivänä: "En lähde mihinkään muodonmuutosleikkeihin. Minun tapauksessani saa, mitä on tilannut. Minulla on tasan nämä yhdet farkut, jotka ovat kestäneet 25 vuotta. Eikä kukaan tajua, etten ikinä osta uusia, koska minä vain vedän tussilla koivet mustiksi reikien kohdalta."

Hyvä tarina, ja kuka tietää, vaikka olisi ollut tottakin. Ehkä joskus aikojen alussa olikin. Ennen mainetta ja mammonaa,

kun Motörhead vielä oli lähtökuopissaan eikä ympärillä hääriinyt levy-yhtiöväkeä ja muuta apurien armeijaa, joka lopulta rutiininomaisesti kävi ostamassa hänelle uudet valkoiset saappaat, viskipullot ja tupakka-askit. Ennen kuin hän kehitti, ex-managerinsa Doug Smithin sanoin, ”kyvyn heittäytyä toisinaan hyvin campiksi”. Tällä Doug viittasi kohtaamiseen Lemmyn Edgware Roadin asunnolla, jolloin mies törmäsi ovelle täydessä Yhdysvaltojen etelävaltioiden uniformissa.

”Mikä helvetin naamiaiasu tuo on?” Doug tiedusteli, mutta Lemmy vain virnisti ja totesi: ”Aika siisti, vai mitä?” Ja siinä sotisovassa hän myös lähti sinä iltana ulos.

Ja ennen kuin kukaan innostuu kuvittelemaan campin viittaavan tässä siihen, että Lemmy kykenisi johonkin quentinocrispmäiseen teatraalisuuteen, pitää vaateparren tarina kertoa. Sen Lemmy oli ”pelastanut” texasilaisen liikkeen ”vahingossa hajonneesta” näyteikkunasta taas yhdellä Motörheadille tyypillisellä merirosvoretkeä muistuttavalla kiertueella. ”Kiva, sinne ei sitten olekaan hetkeen mitään asiaa takaisin”, muistaa Doug huokaisseensa.

Vaan palataan Lontooseen, hotelliin ja sen sohvapöydän, jolla seisovat Lemmyn Marlboro-aski, Jack Daniel’s -pullo ja Coca-Cola-tölkki, ääreen. Istun vastapäätä häntä ja yritän vaivihkaa löytää katseellani jotain vihjeitä siitä, että homma alkaa olla taputeltu. Näinhän minulle oli kerrottu, vaikka Lemmy itse ei ollutkaan halunnut asiaa vahvistaa.

Mutta vaikka miehen turpajouhiin on hiipinyt harmaata ja orastava vatsa vähän pömpöttää koristeellisen vyönsoljen päällä, näkyy silmissä yhä tuttu pilke ja suusta tulee tuttuun tyyliin terävää ja hauskaa tarinaa. Aivot hyrräävät ilmiselvästi edelleen kuin rotta juoksupyörässä.

”Otatko vähän?” hän utelee avatessaan nahkatakkinsa hi-hassa olevan taskun vetoketjua.

”Ei, kiitos!” vastaan kiireesti. Ne päivät ja etenkin ne loputtomat yöt, jolloin halusin edes ”vähän” Lemmyn teollisuusainemittakaavan amfetamiinia, ovat kaukana takana. Olin tuolloin nelikymppinen eikä kehoni enää yksinkertaisesti olisi kestänyt. Hän oli puolestaan viisissäkymmenissä eikä harkinnutkaan lopettavansa. Koskaan.

Mietin, onko mies ikinä pysähtynyt pohtimaan, mitä kyseinen aine on hänelle vuosien kuluessa tehnyt? Onko hän huolestunut?

”Näytänkö sinusta huolestuneelta?” hän toteaa tasaten stiletinsä terällä tuhdin viivan, joka veisi tolkun vaikka nor-sunpoikaselta.

Lemmy nojaa taaksepäin, sytyttää savukkeen, tarttuu lasiinsa ja poraa unta hylkivän katseensa suoraan silmiini. ”Etkö varmasti ota?”

En muista, koska ja missä tapasimme ensi kerran. Tuntuu kuin Lemmy olisi ollut aina olemassa, jossain alitajuntani syövereissä. Kova jätkä, joka karauttaa moottoripyörällä ton-tille, varastaa tyttöystävän ja vetää kuonoon. Kahjo kusipää kauhtuneissa farkuissaan, paskaisessa tukassaan ja valtavilta mustilta silmiltä näyttävissä peililaseissaan.

Herra Pääkallo & Sääriluut. Tohtori Hakaristi. Jököttäen ikuisesti siinä tienristeyksessä, jossa Rock ensi kerran kohtasi Rollin.

Törmäsimme ainakin keväällä 1972, kun hän vielä soitti Hawkwindin riveissä. Portobello Roadilla. Jossain siellä kaariholvien ja nurmen tienoilla. Ulkoilmassa. Samoilla paikkeilla, missä Helvetin enkelit hengailivat. Lemmy vaani lavalla bassonsa kanssa, edessään kaunis nuori nainen

kasvomaaleissaan ja repeytyneessä minimekossaan. Köriläs pisti silmään, koska hän näytti niin paljon pirullisemmalta kuin ympärillä haahuilevat hipit ja friikit. Toisaalta, Portobello Roadilla kyllä törmäsi niihin aikoihin kaikenlaisiin karnevaaleihin ja tirehtöoreihin... Oli kitaraa soittavia tyyppejä, jotka olivat koristelleet hiuksiaan sulilla, pikkurahoja jodlaamalla kerjääviä mimmejä... Yksi pitkäpartainen Jee-suskin kuului kalustoon... Muuan hemmo myi bootleglevyjä, toinen hasispiippuja... Kuin unta, jossa päädytään toiselle planeetalle...

Kun "Silver Machine" sitten nousi kesän mittaan isoksi hitiksi ja se prätkäjengiläisen näköinen kaveri päätyi Hawkwindin kanssa NME:n kanteen, kuulin hänen nimensä. L-E-M-M-Y. Vähän outoa. Toisaalta, meillä oli jo Ziggy ja Iggy ja Ozzy ja Alice. Oudot nimet ja glamrock olivat päivän sana, ja kaikki varustautuivat hetkeen, jolloin lentäisimme yhdessä kuuhun. Porukassa oli myös tyttö, joka tanssi bändin soitaessa lavalla. Upeat rinnat, kasvot ja sääret. Stacia. Antakaa lasten svengata tyköni...

Kului jokunen vuosi ja Hawkwind rysähti maahan. Lemmy oli ottanut hatkat. Samoin Stacia. Tuntui kuin melkein kaikki muutkin sen skenen hahmot ja bändit olisivat kadonneet. Yhtäkkiä elettiin keskellä väkivaltaista, hippejä vastustavien punkkarien aikaa. Oli yhä coolia sanoa vetäneensä happoa, mutta Hawkwindistä tai pitkän tukan alkuperäisestä yhteiskunnallisesta merkityksestä ei kannattanut puhua turhan myönteisellä nuotilla.

Mutta kyllä Lemmyyn edelleen Portobello Roadilla törmäsi. Siellä hän räökkäsi yksikätistä rosvoa Hennekey'sillä tai osui Speakeasyn baaritiskillä samaan lehtikuvaan Sidin ja Nancyn kanssa. Hän porräsi The Damnedin ja Johnny Thundersin

keikoilla. Eikä koskaan leikannut hiuksiaan tai muutenkaan päivittänyt ulkoasuaan. Eikä "haistapaska"-asennettaan.

Kuvioon kuului myös hänen uusi bändinsä Motörhead, joka sai Hawkwindin kuulostamaan raukeanveltolta ja laiskalta. Olin kuullut retkueen "Louie Louie" -tulkinnan John Peelin radio-ohjelmassa joskus vuoden 1978 paikkeilla ja todennut sen hyvin Lemmyn näköiseksi: biisi oli bändin jäljiltä raaka, särmikäs ja ratkeamaisillaan karua "ota tai jätä" -uhoa.

"Olen aina sanonut, että olimme alusta asti pikemmin punkrockia kuin heavymetallia", Lemmy muistelee. "Pidimme pitkät letit, mutta ilman niitä olisimme käyneet mistä tahansa sen ajan punkbändistä. Soitimme lyhyitä ja nopeita biisejä. Kovat kädet ja ripeät tempot."

Työskentelin siihen aikaan Step Forward -levykaupassa Portobello Roadin nurkilla, ja olimme jossain vaiheessa alkaneet Lemmyn kanssa tervehtiä toisiamme. Puodin alaa olivat punkrock ja uusi aalto, vaikka tiskin takaa löytyi totta kai lähinnä vanhoja hippejä. Minun annettiin pian ymmärtää, että Lemmy itse oli "okei", mutta hänen uusi yhtyeensä "kuraa".

Tämän julistuksen antaneet kuuluivat tosin ajalle tyyppilisten punk-lampaiden laumaan. Heillä ei olisi ikimaaailmassa ollut munaa sanoa samaa päin Lemmyn spiidin kiristämiä ja alkoholin punakoittamia kasvoja. Sillä tässä korstossa oli sitä tiettyä yön kostaja -karismaa, joka korventaa turhat arvostelijat niille sijoilleen.

Joten niinhän sinä kävi, että kun Step Forwardin jengi juonitteli pubissa punk-vallankumouksen seuraavaa manööverä ja vöyhötti porukalla jostain Mark P:stä, minä aloin tuntea kummaa vetoa baarin nurkan hedelmäpelialutomaatin äärellä omassa seurassaan viihtyvään synkkään demoniin, jolla keikkui rautaristi kaulassa.

Kun Lemmyyn törmäsi pubissa, hän ei koskaan kieltäytynyt tarjotusta paukusta. Hän myös kysyi usein, löytyykö spiidiä. Suurin mieheen liittyvä shokki tuli kerran kirkkaassa päivänvalossa, kun näin hänen jonottavan pankissa muiden joukossa. Silloin elettiin vielä niitä aikoja, jolloin pankin tiskiltä sai shekkiä vastaan käteistä. Jos siis tilillä oli katetta tai virkailija ei huomannut asiaa tarkistaa. Lemmyn kohdalla tosin yksi vilkaus riitti. Hänen kohdallaan tarkistettiin aina kaikki. Pankissa ja muuallakin.

”Pahoittelen, herra Kilmister, mutta nyt näyttäisi ikävästi siltä, ettei tilillänne ole tälle summalle katetta.” Ja totta kai haahka lasin takana kajautti asiansa riittävän kovaa, jotta koko pankkisali kuuli. Lemmyn niska jäykistyi. Hän sujautti shekkivihkon taskuunsa ja kääntyi lähteäkseen ärtyneenä ja hivenen nolonakin.

Sitten mies hoksasi minut ja marssi suoraan kohti. ”Voitko vipata punnan?” hän uteli ja lisäsi heti perään: ”Ei hätää, saat sen kyllä takaisin.”

Kaivoin esiin setelin, jonka nähdessään hän kiirehti sanomaan: ”Tai vaikka kaksikin, jos liikenee.” Ongin taskustani rahalle kaverin ja ojensin tuohet Lemmylle.

”Kiitti”, hän tokaisi. ”Olen pystyssä sinulle.”

Kului kuukausia ennen kuin näimme seuraavan kerran. Siinä vaiheessa olin jo saanut potkut Step Forwardista ja kirjoitin juttuja Soundsiin. Medialle oli vähän aiemmin järjestetty bussireissu Motörheadin keikalle Aylesburyn Friar’siin ja paremman tekemisen puutteessa olin hypännyt kyytiin. Voi luoja. Bussi oli somistettu lihakoukuista riippuvilla, verta tihkuvilla sian- ja naudanlihakimpaleilla ja joka toiselle istuimelle oli parkkeerattu pumpattava barbara. Tarjoilusta vastasi kourallinen hädin tuskin vaatetettuja prätkäbeibejä, joita komensi

seksikäs ja säpsähdyttävä Motorcycle Irene. Hän käytännöllisesti katsoen kaatoi matkalaisille juomia kurkkuun samanaikaisesti kun tarjoili toisella kädellä spiidiä, valmiiksi sytytettyjä jointteja ja kaiken maailman kiihdyttimiä ja lamauttimia. Oli lempimyrrykysi mikä hyvänsä, tältä naiselta sitä sai.

Itse keikan äänenpaine oli niin huumaava, että jotkut meistä nyppivät savukkeista filttareita irti ja työnsivät niitä korviinsa tulpiksi. Eihän siitä mitään hyötyä ollut. Ainoa ratkaisu oli antautua saastaisen metelin vietäväksi. Ja osapuulleen näin myös keikka-arviooni kirjoitin. Kun seuraavaksi tapasin Lemmyn, hän maksoi kahden punnan velkansa ja tarjosi minulle paukun. Sitten hän kallisti päätään, levitteli sieraimiaan ja nyökkäsi miestenhuoneen suuntaan. "Ahaa, kokkeliä. Siistiä", ajattelin.

Virhearvio. Lemmy veti aina spiidiä. Aina. Hän valvoi läpi yön, joka yö. Ja teki jo hyvin varhaisessa vaiheessa aiheesta biisinkin. Motörheadin "White Line Fever" oli kuin avoin manifesti, jos jollakulla sattui olemaan jotain epäilyksiä asian suhteen. Eikä se siihen jäänyt; samasta aiheesta syntyi vielä monta kappaletta.

Vuosien saatossa Lemmy ja minun tiet tuntuivat risiteävän alituisen. Työskentelin jokusen vuoden tiedottajana Heavy Publicity -nimisessä firmassa, joka oli kirjaimellisesti nurkan takana Motörheadin Great Western Roadilla sijainneesta manageritoimistosta. Lemmy oli aina paikalla kommentilemassa ihmisiä. Tai "hiillostamassa", kuten hän itse kuvaili. Eli pitämässä huolen siitä, ettei kukaan vahingossaakaan unohtaisi edes hetkeksi, mikä on heidän universuminsa keskipiste: Lemmy ja Motörhead.

Hänen managerinsa Doug Smith palkkasi Heavy Publicityn hoitamaan The Damnedin ja Hawkwindin tiedotusta,

mutta itse himoitsin aina Motörheadiä. Lemmyn bändi vaikutti kaikkein hauskimmalta. Mutta siinä vaiheessa Motörhead oli jo nousemassa suosionsa huipulle. He esiintyivät Top Of The Popsissa ja antoivat solkenaan haastatteluja musiikki-lehtiin. Ei Motörhead ainakaan minun nähdäkseni mitään apua julkisuuden suhteen kaivannut.

Ei edes 1980-luvun puolivälissä, kun pommikone rojahti maahan ja bändin alkuperäinen kokoonpano hajosi. Lemmy jatkoi uuden Motörheadin keulilla, ja vaikka yhtyeen musiikillinen osaaminen kasvoi jokseenkin samaa tahtia kuin sen alkuperäinen karaktääri ja suosio himmeni, kiskoi Lemmyn henkilökohtainen vetovoima häntä ylöspäin läpi televisioesitymisten ja jopa elokuvaroolien. Korkean profiilin vierailut valkokankaalla pitivät karismaattisen miehen massojen mielessä, vaikka levy- ja konserttilippumyynti kääntyikin laskuun.

Poikkesin noihin aikoihin miehen Lontoon kämpässä, joka oli väärällään tyypillistä Lemmy-sälää: toisen maailmansodan aikaisia pommikoneita Airfix-koottavina, puoliksi syötyjä juustoleipiä, kirjoja, levyjä, pulloja ja tuhkakuppeja. Sitä sun tätä levällään kuin rikospaikalla. Myös natsitavaran keräily oli oraalla. ”Koko se ilmiö kiehtoo minua”, hän tarjosi selitykseksi punnitessani käsissäni raskasta, hyvin vaikuttavaa tikaria. ”Hitler oli maailman ensimmäinen rocktähti.”

Sain kuulla samalla käynnillä ensi kerran myös tarinan siitä, miten lääkäri oli kehottanut Lemmyä jatkamaan huumeiden käyttämistä. ”Se liittyi siihen uutiseen Keith Richardsin verensiirrosta.” Lemmy kertoi, miten Doug Smith oli päättänyt ”tehdä meistä kaikista kunnan kansalaisia ja marssitti minutkin Harley Streetille yksityislääkärin vastaanotolle. Lekuri teki verikokeen ja kun viikon päästä menimme kuulemaan tulokset, hän korosti, että jos verensiirto todella on suunnitelmassa,

kaikkea nestettä ei saa korvata uudella, koska todennäköisesti menehtyisin operaatioon. Veren kuvastani oli paljastunut mielenkiintoinen soppa, jonka mukaan suonissani uiskenteli erivahvuisia jäämiä erilaisista substansseista.”

Nauroin jutulle katketakseni, kuten niin usein muutenkin hänen seurassaan. Lemmy oli synnynnäinen tarinaniskijä. Tulisin kuulemaan ajan myötä tämänkin stoorin vielä monesti, ja se olisi joka kerralla vähän edellistä parempi.

Kun mainitsin tarinan ohimennen Dougille pari viikkoa Lemmyn kuoleman jälkeen, hän tyrskähti nauruun. ”Paskan marjat. Ei noin ikinä tapahtunut! Minähän sanoin sinulle toistuvasti, että se mies oli parantumaton huijari!”

Myös tämä sai minut nauramaan. Sillä kuka voi lopulta pitävästi sanoa, onko jutussa mitään perää vai ei? Lemmy itse ainakin ehti kertoa tarinan niin usein, että varmasti lopulta uskoi siihen. Hän oli muutenkin aina paras luomaan myyttejä itsestään. Sen lisäksi hän kuitenkin puhui paljon useammin totta. Ja enemmän kuin yksikään rocktähti, jonka silloin tunsin.

Niin ikään hän oli yllättävän herkkä ja hienotunteinen. Kun äitini menehtyi vuonna 1986, Lemmy kiersi kätensä olalleni ja esitti surunvalittelunsa kertomalla hiljaisella äänellä usean minuutin ajan havaintojaan elämästä ja kuolemasta. Asioita, joita itse en vielä silloin tiennyt. Kahta vuotta myöhemmin, Doningtonin festarialueen backstagella, hän antoi minulle neuvoja siitä, miten televisiossa esiintyessä kannattaa pukeutua. Hän oli katsonut Sky Channelille tekemääni Monsters Of Rock -ohjelmaa, ja kommentoi seuraavasti: ”Olet sujuva ja hyvin hauska. Show toimii. Mutta kaipaat vähän sänkeä leukaan. Mimmit diggaavat enemmän, kun olet vähän rosoisempi. Usko pois.”

Lemmy oli puhunut. Tein työtä käskettyä.

Kun muutaman vuoden päästä kuulin Lemmyn muuttaneen Los Angelesiin, en yllättynyt yhtään. Olihan kaupunki tuolloin rasvamontturockin pääkaupunki. ”Suurin osa bändeistä haluaa rundata Amerikassa”, hän kerran lausui minulle. ”Minä haluaisin rundata Losissa. Ympäri ämpäri, uudestaan ja uudestaan. Loputtomasti.”

Syyksi hän antoi naiset. Ja koska olin siinä vaiheessa asunut ja työskennellyt kaupungissa itsekin, ymmärsin. Länsi-Hollywoodin rockmimmit olivat kuin olisivat juuri astuneet ulos jostain Mötley Crüen videosta. Niin kuin he tietenkin toisinaan olivatkin. Vaikka kyllähän Lemmyllä oli naisia aina riittänyt. ”Vielä ei vain ole osunut kohdalle sitä yhtä, jonka tähden olisin halunnut lopettaa kaikkien muiden jahtaamisen.”

Mutta oli muutakin. Motörheadin kuuluisa johtohahmo istuskeli paljon mieluummin Rainbow-klubin puolikuun muotoisissa looseissa kuin nojaili yksikseen jonkun pubin nurkan raha-automaattiin Ladbroke Grovessa. Etenkin kun mies oli viimeinen tunnistettava hahmo orkesterista, jonka moni britti luuli hajonneen jo vuosikausia sitten. Sitä paitsi, pääsihän Led Zeppelininkin aikoinaan ensi kerran kunnolla bändärien makuun juuri Rainbow’ssa, pahamaineisen Sunset Stripin varrella.

”Ja se sanonta muuten on totta: kotiin ei voi palata”, hän kerran lausui. ”Tai jos yrittää, joutuu johonkin outoon aikapoi-
muun. Siellä luokseni ryntää kakaroita, jotka hihkuvat: ‘Vau, Lemmy! Ace of Spades, äijä!’ Katson heitä ja saatan todeta: ‘Mitä helvettiä? Sinä et ollut edes syntynyt, kun se biisi tehtiin.’”

Oikeastaan Los Angelesin suurin houkutus oli, että siellä Lemmyyn suhtauduttiin tavalla, jonka hän katsoi ansainneensa: hartaalla kunnioituksella. Ja totta kai asiaa auttoi, ettei tilaisuuksia elosteluun tarvinnut varsinaisesti erikseen

etsiä. Yksikään Motörheadin levyistä ei noussut Yhdysvalloissa suureksi kaupalliseksi menestykseksi, mutta miljoonamyyntiin yltäneet bändit kuten Metallica ja Guns N' Roses voitelivat Lemmyn sellaiseen suuren ja mahtavan isähahmon asemaan, ettei miehen lopulta koskaan edes tarvinnut kasvaa legendansa mittaiseksi.

Asian vahvistaa itku silmässä yksi viimeisistä tähän kirjaan haastattelemistani ihmisistä, Skypen kautta tavoittamani Stacia. "Hänellä ei ollut muuta sukua kuin fanit eikä hän muuta tarvinnutkaan. Lemmyn kontakti ihmisiin oli uskottoman aito. Häntä rakastettiin. Ja hän aisti sen ja rakasti heitä kaikkia vastavuoroisesti takaisin."

Tämän lemmen vastapainona, lähes yhtä vahvana tunteena, paloi Lemmyn tuntema inho tyypillisten rocktähtien vale-elämää kohtaan. "Suurin osa heistä luulee olevansa suoraan alenevassa polvessa sukua Taivaan Isän pojalle", hän kuvaili ja jatkoi ivaa tihkuvaa vuodatustaan keijukaismaisella äänellä: "'Siis kukaan ei lähde tästä huoneesta ennen kuin Davidin hansikas on löytynyt!' Kuvottavaa touhua. Kulkevat ympäriinsä ja julistavat, että heillä on joku sanoma nuorisolle. Vaikka harvemmin on. Koska ihmisellä, joka niin ajattelee, ei takuulla ole mitään annettavaa kenellekään. Oikeastaan se sanoma on: pysykää loitolla."

Käsissäsi on toisin sanoen kirja miehestä, jonka minä tunsin ja samalla rocktähdessä, jonka maailma luuli tuntevansa. Juttujen seassa on takuulla sumutusta, mutta niin on kaikissa kunnon tositarinoina. Rivien välissä valuu myös kyyneliä, kuten aina täytyykin, jos myös nauru raikuu. Myös meteli näyttlee tärkeää roolia. Lemmy ei ollut kuin muut. Hän ei ollut "kreisi" kuten Ozzy tai "kolee" kuten Slash. Tämän miehen tarinassa oli aina kyse ennen kaikkea musiikista, mutta uran

lopun lähetessä myös eräästä toisesta asiasta. Sillä Lemmy oli suuri englantilainen eksentrikko. Aivan samalla tavalla kuin Jeffrey Bernard tai Peter Cook, jotka hekin elivät irstaat, alkoholissa marinoidut elämänsä tuntemattomien ihailemina, mutta jopa kaikkein lähimmilleen saavuttamattomina ja vieraina.

Lemmyn tapa arvioida omaa elämää oli paljon puhuva. "Niin, jälkiviisaanahan ne virheensä pystyy aina näkemään, eikö vain? Ja siinähan ongelma piileeikin. Olan yli katsominen ei koskaan paljasta koko totuutta. Silloin näkee vain hyvät asiat, koska aivot blokkavat kaiken paskan ja selittävät asiat parhain päin. Olen varma, että kaikkien meidän jokaiseen elinvuoteen mahtuu sekä ylä- että alamäkiä. Minua ei huippuhetkissä paistattelu lämmitä. Elämä on, mitä se on. Ja olen pärjännyt ihan kelvollisesti. Toteutumattomia unelmia ei enää juuri ole. Useimpien ihmisten unelmista ei toteudu ensimmäistäkään, joten olen ollut aika onnekas ja tyydyn siihen. Eikä täydellisyyttä edes kannata tavoitella. Jos pääsee tasolle 'erittäin hyvä', kannattaisi langeta polvilleen ja kiitellä ketä nyt ikinä tahtookaan kiitellä."

Minä olen kiitollinen siitä, että tunsin Lemmyn. Hän saattoi raakkua biisissään, ettei halua elää ikuisesti, mutta hänen elämänsä tulee kiehtomaan lukuisia sukupolvia vielä meidän jälkeemmeikin. Tämä kirja ei kuitenkaan asetu kenkään puolelle pyrkiessään kertomaan, miksi niin on. Hän oli samaan aikaan hyvät, pahat ja rumat – aidosti Lemmy. Ja niin hän myös tahtoi. Kuolemaan päättyi hänenkin elämänsä, mutta silti tämä tarina on hänen jääräpäisyytensä ja yllättävänkin hennon otteensa läpitunkema. Taivaallista vauhtia, vanha ystäväni...

Luonnonvoimaan vertautuva desibelimyrsky nimeltä Motörhead pyöräytti rockin tekemisen ja etenkin sen elävänä esittämisen mittarit ympäri heti jyrähtäessään areenalle kesällä 1975.

Alkoi neljä vuosikymmentä jatkunut retki, jonka varrelle jäi lajityypin kehitykseen keskeisesti vaikuttaneita levyjä, kuten Overkill ja Ace of Spades sekä ennen kaikkea hurjia keikkoja. Itsenäisyyspäivänä 2015 soitettu konsertti mukaan lukien niitä ehti osua Suomeenkin yli kolmekymmentä.

Jo 1960-luvulla uransa aloittanut Lemmy Kilmister luotsasi Motörheadiä alusta loppuun saakka ja toimi samalla innoituksen lähteenä Metallican James Hetfieldin ja Guns N' Rosesin Slashin kaltaisille rockin megatähdille.

Rosoisen imagon takana oli lempeä humanisti, joka kantoi huolta lähimmäistään ja maailman menosta yleisemminkin. Kun ikoninen Lemmy menehtyi 70-vuotiaana 28.12.2015, lyötiin Motörheadin konehuoneen luukut lopullisesti umpeen.

Kannen kuva: craigfraserdesign.com
Takakannen valokuva © Rob Ball/WireImage/Getty Images